

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT.

D O N D E R D A G

D E N 6 J A N U A R Y.

T U R K T E N.

CONSTANTINOPOLEN den 25 November. De alhier zedert langen tyd geregeerd hebbende Pest, welke echter sloopende was gebleven, is thands in volle woede uitgebarsten: dezelve is nu des te meer te vreezen, daar zy zich in een ongewoon Saifoen vertoofd. In Scutari is reeds een vierde gedeelte der Inwooners aan de gevolgen dier Ziekte omgekomen. Verscheidene Buitenlandfche Ministers hebben uit voorzorg befloten, om den Winter in het Dorp Bugackdere, vier uren van Constantinopolen gelegen, te gaan doorbrengen.

De Engelfche Gezant, Lord *Elgin*, maakt, uit hoofde der zwakke staat zyner Gezondheid, aanspraak, om naar Engeland te vertrekken.

De Engelfche Doctoor *Scot* heeft op zyne reize naar Griekenland, de Koepokken sterk uitgebreid. De in Athenen practifceerende Doctoor, plant dezelve naar deze aanleiding voort, en de Inwooners moeten eene zo groote vooringenomenheid voor dezelve opgevat hebben, dat zy zich zelfs met dezelve inenten.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 7 December. Ons Hof is thands de Beschermheilig van de tot hier toe onderdruchte Griekfche en andere Inwooners van Moldavye en Wallachyen geworden. Ingevolge van de Tractaaten van Cainardfchik en andere Vreedes-verdragen, moeten zy 's Jaarlyk niet meer dan 720,000 Piafters opbrengen; doch deze zyn, door de knevelaryen der Hospodars, tot over de 3 Millioenen 's Jaarlyks verhoogd, waartoe nog de drukkende Heerendienften, de ondraaglyke Leverantien en andere willekeurige afpersingen kwamen; doch tegens deze onrechtvaardigheden heeft zich onze Conful te Jafsy, door eene nadruklyke Nota van den 13 Augustus, zo ernstig verzet, dat reeds verscheidene misbruiken van dien aard, afgeschafte zyn.

Door eene Ukase is bevolen, alle de Onder-Officiers en Gemeenen, die gedurende de Poolfche Onlusten gevangen gemaakt en in Rusfifchen dienst getreden zyn, het zy dezelve zich thands by de Regimenten, of onder de Invaliden, of onder de tot de Civile Departementen behorende Compagnien bevinden, uit den dienst te ontfiaan, en een ieder hunder de vryheid te geven, te gaan waar hy wil; doch tevens is er veroorloofd, dezulken in dienst te houden, welke zulks verkiezen.

Zyne Keizerlyke Maj. heeft alle de Officiers, welke zich by de Battaillons in Napels in dienst bevonden hebben, voor de volkomene orde en de Krygstugt, welke door hun, gedurende derzelver verblyf aldaar gehouden is, zyn byzonder genoeg betoont.

D U I T S C H L A N D en bygelegene L A N D E N.

WEENEN den 18 December. Den 15 dezer is haare Koninglyke Hoogheid, de Hertogin Weduwe van Parma, hier aangekomen.

Denzelfden dag heeft de Prins *Esterhazy* met zeven Rytuigen de reis naar Frankryk aangenomen. Onder zyn gevolg zyn ook Kunstenaars, en men zegt, dat die Prins voornemens is, van Parys naar Engeland, Spanjen, Portugal en Italien te gaan, welke reis omtrent tien Maanden zal duren, en waartoe hy 400,000 Florynen bestemd heeft.

Dezer dagen gebeurde hier het volgende treurige toeval. De geheime Staatsraad, Graaf *Patochi*, bevond zich uit onpaslykheid te Bedde, voor hetwelke eene Waschkaars stond. Door een ongelukkig toeval geraakten zyne Hairen, zo als hy zich uit het Bed wilde begeven, in brand, nevens zyn Hemd en het Bed. Op het ontdekken der vlam schoten de Kammerier en de Gravin toe, bluschten het nog brandende Hemd en het Vuur, maar de Graaf, die misfchien tevens door eene beroerte werd overvallen, overleed weinige minuten daarna. Hy was op verscheiden plaatzen van zyn lichaam verzengd.

MUNSTER den 26 December. Men spreekt van onze Stad te versterken en er eene Centrale vesting der Pruisfifche Bezittingen in Westphalen van te maken. Dit ontwerp uitgevoerd wordende, zal de Heer *Blucher* waarschynlyk Gouverneur en Commandant van onze Stad worden. Deze Generaal maakt zich by een ieder bemind door zyne vrolykheid, oprechtheid en mildheid. Dit maakt, dat onze Inwooners een weinig van hun vooroordeel tegen de Pruisfifchen beginnen terug te komen. De inrigting gaat ondertusfchen voort.

Zedert dat de Pruisfifchen hier zyn binnen gekomen, heeft men de Vrymetzelaars Logie, welke zedert verscheiden Jaaren gefloten is geweest, herfsteld, en dezelve is nu veel talryker dan ooit, zynde Pruisfifche de eenige Staat, die de Vrymetzelaars openlyk voorstaat. (De Koning erkent echter niet meer dan drie Hoofdlogies, die zo veele aangenomen Logies kunnen hebben als zy willen.

Binnen kort verwagten wy onze steedsduurende bezetting te zien bepalen. Waarschynlyk zal het Regiment van *Strachwitz* daartoe bestemd worden, het welk hier een derde Battaillon formeert.

Al de bezitters van Adelyke Landen in Pruisfen zullen voortaan eene Uniform dragen.

H E L V E T I S C H E R E P U B L I E K.

BAZEL den 20 December. Wy hebben hier wederom belangryke berichten uit Parys ontvangen, betrekkellyk de verlichtingen onzer Afgevaardigden op de Confulta te Parys. Den 12 dezer is de door den Helvetifchen Minister te Parys, de Burger *Stapfer* voorgedragene Commissie, bestaande uit de Burgers *Ruttiman, Muller, Frieburg, & Afry, Reinhard* en *Kuhn*, op St. Cloud, by den eersten Conful ter audientie toegelaaten. — De eerste Conful in de Misfivie aan de Confulta reeds voorloppig zyne gevoelens omtrent ons Land aan den dag gelegd hebbende, heeft by die gelegenheid zyne denkbeelden nader ontwikkeld, in eene wydlooppige Aanspraak aan de gemelde Commissie; — zie hier de voornaamste hoofdtrekken uit die opmerkellyke Redevoering: „Hoe meer ik uw Land heb leeren kennen, des te meer heb ik my overtuigd, dat het uit zynen aard niet gefchikt was om flegts eene eenige Constitutie te hebben. Voert men het stelsel van Vertegenwoordiging door geheel Zwitserland in, de Democraticque Cantons zullen belastingen moeten betalen, aan welken zy nimmer onderworpen zyn geweest; van eenen anderen kant deugt ook de nieuwe Democratie niet voor Bern. Er moet verscheidenheid in uwe byzondere inrigtingen zyn, en gy hebt nodig om tot uwe oude Constitutie te naderen; maar, drie allerwenschlykfte zaaken moeten voor altoos verdwynen, te weten de ongelykheid van Rechten tusfchen de Cantons, de betrekkingen tusfchen oppermachtige en onderworpen Landen, en de voorrechten der particuliere Familien. Wanneer het plan der Cantonnaale Constitutie in deze grondflagen opgetrokken zal zyn, zal men weldra middel vinden, om aan de onderscheiden Partyen de waarborging haarer Rechten te verschaffen, het zy door Landvergaderingen, het zy op eenige andere wyze. Om een Centraal Gouvernement te hebben is uw Land te arm, de natuur heeft aan hetzelfde alles gewei- gerd. Gy kunt alleen eene zodanige Staatsinrigting hebben, dat niemand genoodzaakt zy eenige belasting te betalen. Te midden van groote Mogendheden gelegen, moet zy geen rol fpeelen; eertyds vermogt gy zulks toen nog die Mogendheden in kleine deeltjes gefcheiden waren. Het onderhoud van geregelde Troepen zou uwe waare kracht verminderen, en uwe Landmilite zou verdwynen. Wilt gy grootheid, zo is er slechts een middel; het is de vereniging met Frankryk, van het welk gy twee Departementen zoudt uitmaken; dan, de natuur zelve heeft U gefcheiden en uwe Grenzen aangewezen. Gy zyt veilig tusfchen twee Mogendheden, die onderling in evenwigt zyn. Behoudt uwe onzydigheid, uwe zeden, uwe rust, en uw lot zal draaglyk wezen. Het Federalisme verzwakt de groote Staaten, door hunne krachten te verdeelen, het vermeerderd de sterkte der kleinen, door aan gedeelte deszelfs natuurlyke veerkracht te laten.

„Van eenen anderen kant, ik vraag het U, wien zoudt gy aan het Hoofd van uw Centraal Gouvernement willen stellen? meer dan eenen? zo zullen die Hoofden in gevoelens verdeeld zyn en elkander den voet lichten; — een enigen? waar toch zoudt gy onder Ungeen den Man vinden, die zich vertrouwen en aanzien genoeg verworven hadde? — Ik zelf, door het vertrouwen eener Groote Natie met haaren eersten Staatspost vereerd, ik zelf zou my onbekwaam gevoelen, om eenen Staat, als de uwe, te beftuuren. Tot de Cantonnaale organisatie terug gekeerd, zult gy meer veiligheid vinden, dan gy van een Centraal Gouvernement te wachten zoudt hebben. By dit laatste wende ik my blo- telyk aan den Land-Ambtman, wanneer ik iets aan U te vragen heb, en hy durft my niet weigeren; terwy, indien ik my aan de Governmenten der Cantons moet wenden,

„elk der zelve zich onbevoegd verklaard, de Landsvergadering zaamgeroepen, twee maanden tyds gewonnen worden, en de storm voorby is. Gedurende uw eenig Bestuur, hebt gy onophoudelyk veranderingen gemaakt; zy deugden niets. In het voor- rig Jaar hebt gy de Landsvergadering, door het Volk gekozen, uit een gedreven; den 11 April en uwe laatste Constitutie hebben nimmer myne goedkeuring gehad. Een Cen- traal Gouvernement zou Franfche Troepen nodig hebben, om zich staande te houden. Het tegenwoordig Gouvernement heeft er de ondervinding van; het was uit Vaderlands- liefde, dat deszelfs Leden de vraag, of ik de Troepen moest terug ontbieden, met ja beantwoord hebben; maar in hunnen toestand moesten zy gevoeld hebben, aan welk een gevaar zy de rust van hun Land blootftelden.

„By het geen ik gezegt heb, moet ik, als Fransch Burger, nog het navolgende voegen: „Zwitserland moet onzydig zyn, wat deszelfs eigene zaaken, maar niet, wat de betrek- kingen van Frankryk betreft. Engeland heeft met Zwitserland niets te doen, en in hetzelfde moet niet een enkelen verdachten Zendeling dier Mogendheid geduld worden. Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

„Het oud Gouvernement van Bern, en, op deszelfs voorbeeld, *Reding* en de overige Hoofden van den laatften Opftand, hebben den byftand van vreemde Mogendheden tegen Frankryk ingeroepen; dit kan, dit moet nimmer de Staatkunde der Zwitfers zyn. — Frankryk zal nimmer toelaaten, dat het Canton *Leman*, wiens Bewooners door afkomst en taal met Frankryk verbonden zyn, op nieuw onder het juk gebracht worde. Het is niet in het geen oudtyds beftond, maar in de Revolutie en in den wil des Volks, dat men de grondflagen van een hegt Gebouw moet zoeken. Genoegen des Volks en geene Belasting, ziet daar wat uwe Zinspraak zy moet.”

F R A N S C H E R E P U B L I E K.

PARYS den 27 December. De Confuls hebben gedecreteerd, dat de zo beroemde als konf- tig zamengeftelde Machine van Marly, afgebroken en eene nieuwe, in derzelver plaats, gemaakt zal worden, ten einde Marly en Versailles van water te voorzien, hetwelk nu tot hoogte van 500 Voeten uit de Rivier wordt opgebracht; dan, zo wel voor als na de Revolutie, heeft men, offtchoor er Jaarlyks groote zommen aan befteed zyn, dit Werktuig derma- ten laten vervallen, dat het niet dan met verbazende kosten eenigzins goed te maken zoude wezen, en derhalven is er eene Infchryving geopend, om terzelver plaats een nieuw Wa- terwerk te bouwen. — Reeds lang had men hier gezegt, dat het fchoone Paleis van Ver- sailles, ten dienfte van den eerften Conful zoude worden in orde gebracht, en dit denkbeeld wint thans meerder Veld, dewyl het Departementaal Bestuur van de Seine en Oife, by ge- legenheid van het aankondigen der Infchryving, zegt, dat men lang had gezien de noodzaak- lykheid om water te bezorgen aan eene Gemeente, waarin 30,000 Zielen geteld wierden, en welk getal ligt tot eenmaal honderd duizend zoude kunnen vermeederen.

Den 30 December. De Expeditien in onze Havens volgen elkander fnellyk op, het groot- fte gedeelte van onze Marine is gefchidig bezig met het vervoeren van nieuwe Troepen naar onze Volkplantingen. De Expeditie, die dezer dagen van Brest onder zeil is gegaan, brengt omtrent 5000 Man uitgelezen Troepen naar St. Domingo. Men verzekert, dat het klein Eskader, het welk voor eenige dagen, van Toulon komende, door de Straat van Gibraltar is gefteved, regftrecks naar Oost-Indiën gaat. Voor het overige gaat men in andere Havens steeds voort met toerusting te maken, die allen eene verre beftemming fchynt te hebben. Het is zeker, dat na verloop van eenigen tyd Frankryk in deszelfs Volkplantingen der beide Indiën gedagte Krygsnagten zal hebben, welke die door de voorige Regering, zelfs in de luifterykfte tyden der Koninglyke Heerfchappye aldaar onderhouden, zullen overtreffen. Engeland maakt zich bevroed over deze maatregels, en deszelfs ongerustheid blykt uit de voorzorgen, welke deze Mogendheid van haaren kant neemt.

De Afgevaardigden der Cantons van Waadland, Bazel en Solothurn hebben aan de Com- misfarieten door de Franfche Regering benoemd, reeds Ontwerpen aangeboden ter byzondere inrigting van hunne Cantons: deze Ontwerpen zullen met veel nauwkeurigheid overwogen worden, en men zal er de verbeteringen in maken, welk het meest gepast voor de belangen van Zwitserland en Frankryk zullen voorkomen. De Afgevaardigden van Zurich, Schweis en het Grauwbunderland fchynten elkander niet te verftaan over de middelen, die het meest gefchikt zyn om aan hun Vaderland de rust te verfhaffen, door eene vaste orde van zaken er aan te geven. Te midden van deze verscheidene gevoelens zegt men, dat verscheidene Zwitferfche Afgevaardigden het ontwerp hadden gemaakt, om de vereniging van dit Land met Frankryk te vragen, als het enige middel, om de orde in hetzelfde te handhaven, maar, dat dit gevoelen geen opgang onder de Deputatie heeft gemaakt, en dat de Franfche Regering hetzelfde niet heeft goedgekeurd. Men voegt by deze Berichten, dat de vermaarde *Laharpe*, die zyne benoeming niet heeft willen aannemen als Afgevaardigde van drie Can- tons, eene Party heeft, welke talryk genoeg fchynt te zyn, om hem tot het eerste Over- heidsamp te verheffen, door hem tot Landman te benoemen.

Den 25ften is een Officier der Hongaarfche Garde van zyne Maj. den Keizer, als Cou- rier uit Weenen aangekomen, en by den Keizerlyken Gezant, Graave van *Cobenzel* afge- treden, voor wien hy gewigtige Depêches had. Des anderen daags ontvong de Pruisfifche Gezant *Marquis van Luchefini* insgelyks Depêches van zyn Hof, welke den 27 dezer aan- leiding hebben gegeven tot een gefprek met den Minister der Buitenlandfche Zaaken.

De zaak, welke gelegenheid heeft gegeven tot het verhaaste vertrek van den Generaal *Lannes* van Lisbon is tot gemeen genoeg gefchikt; de Portugeefche Regering heeft zyn gedrag in die gelegenheid rondborftig verklaard; en al de voldoende aangeboden, welke men van dezelve kon verwagten in dergelyke omftandigheid. Echter, niettegenftaande het geen men gezegt had, fchynt het, dat de Generaal *Lannes* niet weder naar Portugal zal keren.

Van de Spaanfche Grenzen word gemeld, dat de Koning en Koningin van Spanjen, de Koning en Koningin van Etrurien, en de Prins en Prinfes van Asturië met derzelver tal- ryk gevolg te Madrid, in goeden welstand, zyn aangekomen. Volgens deze berigten fchynt het, dat de Koning en Koningin van Etrurien den gebelen Winter te Madrid zullen bly- ven, het welk aanleiding tot eene menigte van giftingen geeft, welke de tyd zal kunnen ontwikkelen.

Twee onderwerpen van belang houden in dit oogenblik de ganfche Hoofdstad bezig en trekken alle aandacht tot zig. In de eerste plaats de Roman van *Delphine* door *Mevrouw Stael van Holfteln*, en ten tweeden het Treurfpel van *Hule* en *Orofe* van *Lemercier*. *Del- phine* word door een party befchouwd als een uitmuntend Werk, en door andere als ge- vaarlyk voor de Eer en de Zeden. De Burger Oorlog staat hier over uitebefiten tusfchen de fchoone Geesten der Lyceën en der Gezelfchappen.

ANTWERPEN den 29 December. De Burger *Faipoult*, Landvoogd van het Departe- ment der Schelde, verzeid door al de aangeftelde Magten, heeft laatstleden Vrydag in groote plegtigheid, te Gend, den Eed der Kanunniken en Priesters ontvangen, welke benoe- ming door den eerften Conful bevestigd is volgens de Wet van den 18 Germaal (8 April) laatstleden. Vervolgens werd het nieuw Kapittel geinfalleerd met al de behooryke ftat- fic. Men heeft opgemerkt, dat by deze gelegenheid al de plegtigheid van den Roomsche Catholyken Godsdienst verrigt werd door eenen Prefect van de Proteftantfche Gemeente, zynde de Burger *Faipoult* een Calvinist.

MAASTRICHT den 29 December. De 25fte en 26fte Militaire Divifien zullen tegen het Voorjaar zes duizend Schansgravers, agt honderd Metzelaars, vier honderd andere Werklieden van onderfcheiden Handwerk leveren, die nevens drie Battaillons Mynweikers de versterking der Stad Gulik zullen voortdoyen; de nieuwe Buitenwerken van Venloo af- maken, en den arbeid der Vaart beginnen ter vereniging van de Maas met den Rhyne, dezelve door de Gragten van *Eugenius* leidende. Behalven deze Werken zullen nog andere aanzienlyken uitgevoerd worden op den linker Oever van den Rhyne tot het vormen van eene Krygslinie. Het fchynt, dat de opbrengst van al de Goederen der opgeheven Geestlyke Gemeenfchappen tot de uitvoering van deze voor de veiligheid der nieuwe Gren- zen van Frankryk als voor den Koophandel even zo voordelige ontwerpen befteed zullen worden.

B A T A A F S C H E R E P U B L I E K.

DEN HAAG den 3 January. Zie hier eene Vertaaling van de op den 14 November laatst. tusfchen Z. M. den Koning van Pruisfen en de Bataafche Republiek, geflorene en reeds wederzyds geratificeerde CONVENTIE:

„Het zy kennelyk aan, en een ieder wien het aangaat, zy bewust, dat daar Z. M. de Koning van Pruisfen vastelyk gezind is, om met alle trouw de bepalingen in acht te

Zitting van Vrijdag den 31 December.

nemen en te vervullen, welke tusschen Hem en de Franfche Republiek, in de CONVENTIE befloten zyn, die te Parys den 23 May 1802 (*) met opzichte tot de afstrijding der hier onder genoemde territoriale Bezittingen, gesloten is, en hy nu ten gevolge der voorlopige en volkomenne volvoering des eerstgemelden Tractaats, welk daarvan de grondslag is, wil overgaan, zo zyn de beide Mogendheden overeengekomen, vervolgens over de wyze en de voorwaarden van gemelde afstand, een vergelijk te treffen, en hebben tot dat einde gemachtigt, te weten: Z. M. de Koning, den Heer Christiaan Hendrik Orde, Graave van Haugwitz, derzelve Staats-Oorlogs- en Kabinets-Minister, Ridder van zelve's Zwarte en Rode Adelaars-Ordens, als mede van de Russische Ordens van St. Andries en van Alexander Newski; en de Bataafche Republiek, den Heer Carel Gerard Hulstman, derzelver buitengewonen Gezandt en Gevolmachtigden Minister, aan het Hof van Berlin, dewelke, na wederzyds hunne Volmachten te hebben medegedeeld en uitgewisseld, de volgende Artikelen hebben befloten:

Art. I. Krachtens het tweede Artikel des bovengemelden Paryschen Tractaats, doet Z. M. de Koning van Pruissen, voor zich, zyne Erfgenaamen en Rechtverkrygenden, afstand, van alle Rechten, Aanspraken en Eigendommen op het in de Bataafche Republiek, geëncleaved Sevenaer, Huysfen en Malburg, en staat dezelve af, laat dezelve over en draagt die voor altyd, met alle Souvereiniteit en Eigendom, op, aan de Bataafche Republiek, om door dezelve, in bezit genomen en met haar Territoir vereenigd te worden.

II. De werkelyke overgaave der afgefaane Districten, zal, zo mogelyk, binnen den tyd van drie Maanden plaats hebben, na dat de inrichtingen, welke daar toe betrekking hebben, en waarover de Ondergetekenden Gevolmachtigden, zich onmiddelyk in Onderhandelungen, zullen inlaaten, tot wederzydfche tevredenheid der contracterende Mogendheden, geregeld zullen zyn. Dienvolgens zullen er onvervuld door beide Partyen, Commisfionen worden benoemd, die ter plaatze zul en t'zamen komen, welke men overeenkomen zal, ten einde zich met het onderzoek dezer zaake, bezig te houden, en dezelve na behoorlyke affpraak te volcinden.

III. De contracterende Mogendheden zullen als goede Nabuuren en overeenkomstig de gronden eener volkomenne billykheid, zich omtrent al het geen verstaan, wat hun wederzydsch belang, zo wel met betrekking tot de Handels-Communicatien haarer aan elkanderen grenzende Staaten, en tot de Scheepvaart op den Rhyu, als tot den aanbouw en onderhoud der Waterwerken, tot de gemeenschappelyke zekerheid, der aan den anderen grenzende Landen, betreft.

IV. De Bataafche Republiek neemt de schulden over, welke op deze Districten berusten, en wel de zulke, die aldaar speciaal gehypothekeerd zyn, als mede het pro rato der zulken, welke zy voor derzelver aandeel, in de gezamentlyke schulden des Hertogdoms Cleef, moeten dragen. Ten einde echter, gefchillen voortekomen, die by de toepassing van dit Artikel, zouden kunnen plaats hebben, zo wordt uitdrukkelek verstaan, dat op de Bataafche Republiek alleenlyk die schulden vallen, die uit de formeele Negotiatien ontfaan, welke, het zy door de Stenden des Hertogdoms Cleef, het zy door de Corporation en Gemeenten der afgefaane Districten, ingewilligd zyn, en eindelyk de zulken, die uit de kosten ontfaan, welke voor haare respectieve beheering, zyn gemaakt. De liquidatie dezer schulden zal door wederzydfche Commisfionen, naar wettige en rechterlyke bewyzen, welke men aan die der Bataafche Republiek, ter hand stellen zal, vastgesteld worden.

V. Alle Papieren, Documenten en Acten, welke publieke of particuliere Eigendommen der afgefaane Districten, betreffen, zullen aan de Commisfionen der Bataafche Republiek, getrouwelyk worden uitgeleverd, en in gevalle er by dezelve, eene betzuing van belang met de Pruisfche Provincien, mogt plaats hebben, waartoe deze Districten te voren behoorden, zo zullen op gemeenschappelyke kosten, authentieke Copien er van gemaakt worden, die insgelyks, aan de Bataafche Commisfionen, zullen worden overhandigd.

VI. De tegenwoordige Conventie zal door beide Partyen geratificeerd worden en de uitwisseling der Ratificatien, binnen den tyd van vier Weeken, van dezen dag af gerekend, of zo mogelyk nog vroeger, gefchieden.

Dien ten oirkunde hebben wy Gevolmachtigden van Z. M. den Koning van Pruissen en der Bataafche Republiek, krachtens onze Volmachten, de tegenwoordige Conventie ondertekend, en dezelve met onze wederzydfche Zegel, bestempeld.

Gedaan te Berlin den 14 November, in het Jaar na Christus geboorte 1802. (waren getekend) (L. S.) Graaf VON HAUGWITZ, (L. S.) H U L T M A N.

(*) Het hier bedoeld Tractaat is nog niet publiek bekend.

Eenige Misfives van 't Staatsbewind, als: Eene, houdende Voordragt, om voor den tyd van 12 Jaaren te accordeeren eene premie van 700 voor ieder fchip, dat ter vangvangst zal worden uitgerust: — gesteld in handen eener perzoonle Commisfion, bestaande uit de Leden van Forest, de Crane, Lublink de Jonge, Vischer, en van der Linden van den Hove.

Eene, houdende Voordragt, om, aan onderscheiden Perzonen in Gelderland te accordeeren continuatie van Pensioenen, welke aan hun door de tydelyken Souverain zyn verleend geworden: — in advis gehouden tot aanstaande Dingsdag.

Eene, houdende Voordragt, om de 5de fom der begroting van Staatsuitgaven over den Jaare 1802 te fuppleeren met f 30 000: — conform geconcludeerd.

Eene, houdende Voordragt, om aan den Solliciteur Militair J. C. Deel, te doen uitbetalen het nog door den Lande aan hem verschuldigde, wegens het Corps ligte Troepen van Damas: — conform geconcludeerd.

Is vervolgens gelezen eene Misfiv van den Procureur Generaal by den Hove van Justitie van Groningen en Ommelanden, daar by zich excuserende van het aanvaarden van den Post als Lid van het Nationaal Syndicaat, waar toe hy door het Wetgevend Lichaam is benoemd geworden: — aangenomen voor notificatie, en daar van kennis gegeven aan het Staatsbewind, zonder gefumtie.

Waar na de Vergadering wordt gefcheiden tot aanstaande Dingsdag ten 11 uren en veranderd in een besloten Vergadering.

GRONINGEN den 3 January. Door het Departementaal Bestuur van Stad en Landen van Groningen, is de tot hier toe bestaande Municipaliteit dezer Stad en derzelver Secretarissen, op eene honorabele wyze van hunne Posten ontfagen, en in derzelver plaatsen benoemd, aangefteld en beëdigd, tot Raden: J. D. Quintus, W. H. Lohman, L. Beckeringh, W. Sicama, W. Wolthers, W. W. Jullens, J. H. Geertema, J. Hulshoff, J. de Dreu, G. G. Wolbring, E. Hondbeck Heerkens en W. van Swinderen.

Daar uit tot Burgemeesters verkozen: J. D. Quintus, W. H. Lohman, L. Beckering en W. Sicama. Tot Secretarissen: R. Lohman en S. T. Emmen. Tot Raden van Finantien: S. M. S. de Ranitz, J. H. Keizer en H. Guichart.

LEEWARDEN den 5 January. Gedurende deze Maand, præsideert by het Departementaal Bestuur van Friesland, BARTEL DOUMA TJALLING VAN SIXMA. En by het Gemeentebestuur dezer Stad, JOHANNES VAN DER VEEN.

** COMMISSARIS UIT DE REKENKAMER VAN FRIESLAND, zal des Maandags voormiddags van elf tot twaalf uren, en 's Vrydags namiddags van half vier tot half zes uren, op het Collegie binnen Leeuwarden vaeceeren, tot afgaave van volgende Nieuwe Schuldbreyven, als:

- 1. Voor de ter Converse overgegevene Obligatien, gesproken uit de Heffing van de 50ste Penning, volgens Resolutie van 12 February 1794 en 8 April 1795, voor 70 verre de Renverzalen daar voor afgegeven zyn genummerd van No. 2578 tot 2591 ingesloten.
- 2. Voor de Recepsisen herkomstig uit de Heffing van 3 pCt. op de Bezittingen, volgens Publicatie van 15 Maart 1800, en waar van de Renverzalen zyn lopende van No. 1698 tot 1732 ingesloten.
- 3. Voor de Recepsisen geproffueerd uit de Vrywillige Negotiatie onder verband der Nationale Domeinen, volgens Publicatie van 20 February 1801, voor 20 verre de Renverzalen daar van zyn gequiteerd met No. 412 tot 453 inclusief.
- 4. Voor de Recepsisen gesproken uit de Heffing van 2 pCt. op de Bezittingen, ingevolge Publicatie van 19 Juny 1801, en waar van de Renverzalen daar voor afgegeven, zyn genummerd tot No. 207 ingesloten, en eindelyk
- 5. Voor de Recepsisen uit de Heffing van den 25ste Penning volgens Resolutie van 22 October 1795, waar van de Renverzalen zyn genummerd van No. 1366 tot 1388 ingesloten.

Op last van Commisfaris, W. D. RUITINGA, Commis.

A lzo er in den nagt tusschen den 29 en 30 December 1802, ten huize van OTTE NICOLAAS COLÉ en JACOB JENENGBERTS DALSMa, echte Liedn by de Blesse onder Peperga, door ten minsten zes onbekende Perzoonen, is ingebroken, de oude Man in een zeer zwakke toestand (nu reeds overleden) met zyne Vrouw op het Beddeleggende zyn overvallen, op het zelve gebonden, geslaagen, deerlyk mishandeld, en van alle hunner en hunnes Zoons, bezittingen (breeder volgens eene Lyst hier onder gemeld) zyn berooft geworden, en er my ten hoogsten als Drost van het vierde Departement van Friesland aan gelegen legt, dat de Daader of Daaders van diergelyke geweldadige aanslagen werden ontdekt, en in handen der Justitie geraaken: Zo is het dat ik by dezen alle die geene, welke onkundig zyn van 's Lands Ordonnantie berigte, dat dezelve zed B. Tit. 8 Art. 15 befoelt aan die geene welke de aanbrengrers van Huisbrekers zyn, met dat gevolg dat dezelve in handen van de Justitie geraaken, en van haare misdaad worden overtuigt eene Premie van vyf honderd Caroli Guldens, en zo zy daar aan medepligtig zyn vryfpraak van strafte.

M. VAN HELOMA. Lyst der gestolene Goederen ten huize van Otte Nicolaas Colé en Jacob Jenengberts Dalsma.

Een bruin Sarjes Schort. Een Dito zwarte Zaayen. Een blaauwe Voerlakenfe Rok. Een blaauw lugtige Muzelonen Dito. Een zwart Rasmaratten Jakje. Een blaauwe strepte Dito. Een blaauwe wollen Schortdoek met een donker bont Stukje er op. Een strepte blaauwe Dito. Zes Oost-Indische en ongeveer 8 à 9 blaauwe Hals- en Zakdoeken. Versaekten Mutzen. Ongeveer 15 ellen Webbedoek, en ongeveer 12 ellen Topperdoek. Ongeveer 15 à 16 Mans- en Vrouwen Hemden, waar van zommigen gemerkt I E en andere O K en K L en nog andere met een enkele O. Ongeveer 8 Beddelakens, waar van zommige met I E waren gemerkt. Ongeveer 12 Kusfenloopen zonder merken. Een zwart Lakenfche Mans Rok. Een dito Kammifool. Een zwarte Vyffchaften Broek. Een bruin Sarjes Overflag met botten Knoopen, gevoert met witte Laay. Ongeveer 4 à 5 paar Mans- en Vrouwen Kouzen. Een zwart Sarjes Mans Rokken met Cameelshairen Knoopen, en met bruin Laaken, en van vooren by de Knoopsgaaten met zwarte Py gevoert. Een kort zwart Vyffchaften Buisje met blaauwe Buifel gevoert, en zwarte Kemelshairen Knoopen. Een bruin Lakens Dito met bruin Nopjes Baay gevoert, en zwarte Paardshairen Knoopen. Een bruin Sarjes Overflag, gevoert met blaauwe Buifel en de Kraag met blaauwe Plus. Een gedrukte Catoenen Dito, gevoert met blaauw Boumezyu, zynde in ieder Voorpand een klein gaatje met de Pyp gebrand. Een zwart Vyffchaften Broek. Twee Dito zwarte Bonnazynen, de eene met hoorne en de andere met Kemelshairen Knoopen. Een blaauwe Russische Bonnazynen, met een bonte Onderbroek. Nog een wit Russisch Bonnazynen Overflag met zwarte botten Knoopen, en dito Knoopsgaaten. Een Hemelschblauwe Damasten Hemdrok met Zilveren Knoopen. Drie à vier paar Mans Kouzen. Een roode Hoed met een zwart Zyden Lint. Ongeveer 4 ellen blaauw Voerlaken. Een Bybel met 2 Zilveren Haaken, gemerkt I E en waar in de namen van Jacob Jan, Engberts, Dittma, haare bevoorens overledene en tegenswoordige Man, met die van hunne zes Kinderen, derzelver geboorte en dood waaren aangetekend. Een paar Gouden Zonhoeds Haaken. Een paar Zilveren Dito. Een paar Zilveren Friefche Mans Gespen. Twee reegels Zilveren Mans Hemdrosknopen. Een Zilveren Hegt van een Mes, zynde nog nieuw. Een onderwets Zilveren Zakhorologie met een Koperen Kas, Staalen Ketting, dito Zignet met de letters J: W: aan dezelve. Een zwart Zyden ongezoomde Halsdoek. Een roode Dito. 5 à 6 andere Dito. Nog een blaauwe Zakdoek. Ongeveer 80 Guldens aan Geld, van diverse Specien. Nog een bruine Koperen Koffykettel. Eenige Worsten en Spek, en meer andere Goederen welke de Getuigen alle niet konden opnoemen.

De ADMINISTRATOREN der Gebuurte Goederen van den Vlekke de Joure, gedenken publiek te Befinden: Een Nieuwe DRAAYBRUG over de Zyl by het Tolhuis op de Joure, en zulks met alle Materialen, volgens Beftekken en Condition, met den 10 January 1803 te zien by den Old Exécuteur S. VAN DER MOLEN te Langweer, by den Mr. Kistmaker HENDRIK TJEERDS en de Administratoren op de Joure. De Befteedinge op Maandag den 17 January 1803, 's nademiddags 2 uur, in 't Tolhuis op de Joure.

A lzo de geenen, welke iets te pretenderen hebben, ofte schuldig zyn, aan de nagelaten Warden, worden verzogt, hier van opgave ofte betaling te doen, voor den eersten Maart aanstaande, aan de Exécuteurs van dezen Boedel, J. PULLIX op de Nicuwftad, ofte L. L. de HAAN op de Tuinen, binnen gemelde Stad.

(§) (§) (§) I WEE OLYSLAGERS KNECHTS, hun Werk verstaande, kunnen van stonden aan Werk bekomen, by ELING en CARST CLASES tot Oosterzee.

Uit de hand te koop: Een Tjalkschip, lang over Steven 68 Voet, wyd en hol na advaant, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, zo als laatst bevaren is door de Schipper JOHANNES JANS van Dragten, legt alous boven de Sluis in Dragten.

(§) (§) (§) I emand een HALFSLETEN JAAGSCHUIT willende Kopen, kan zich in Perzoon adresferen by de Procureur P. v. d. VELDE HZn. te Sneek.

De Secretaris J. RUARDI, zal op HEDEN den 6, 13 en 20 January 1803, by de Bekentuyving, Verhoging en finale Palmflag, telkens 's avonds om vyf uren, ten huize van Jacob Arends, Castelein te Grouw, publiek by Stryk- en Verhooggeld præsenteren te Verkopon:

- I. Een deftige en zeer royale, voor weinige Jaaren nieuw gebouwd, net betimmerde HUIZINGE en fraaye TUIN er agter, staande en gelegen in den Dorpe Grouw, zynde voorzien van twee modern betimmerde Kamers, Zolder met beschoten Dak, Keuken, Looft, Regenwatersbak, Turf- en Tuinhok, en verdere Commoditeiten en Gerieflykheeden, zodanig en invoegen, thans by de Procr. Fiscaal O. Ruardi cum uxore als Eigenaars wordt bewoond en gebruikt, op St. Petri en May 1803 vry te aanvaarden.
- II. Een dito fraaye en ruime HUIZINGE cum annexis, staande en gelegen midden in voorschreven Dorpe Grouw, zodanig thans by Delfe Henricks Snoek als Huurder wordt gebruikt, mede op den 12 May 1803 vry van Huuring te aanvaarden.
- III. Een een vier-en-zestigste PART in de HOUT-ZAAGMOLEN (DE EENDRAGT genaamd) cum annexis, staande en gelegen in meergemelden Dorpe Grouw, direct by de finale Palmflag, met voor en nadelen, te aanvaarden.
- IV. Een STOEL en ZITPLAATS, op 't allerbest midden in de Kerk te Grouw, No. 13, wordende thans by de Huisvrouw van Tjitte Pieters bezeten.
- V. Een STOEL en ZITPLAATS, mede in de Kerk aldaar te Grouw, gequoteert met No. 13.
- VI. Vier GRAFSTEDEN, waar op twee groote Steenen leggen, vooraan, in de ingang van genoemde Kerk, nevens het Gestoolte van de Majoor de Haan.
- VII. Twee beste GRAFSTEDEN op het Kerkhof aldaar, aan de Zuidkant van de Kerk, gequoteert met No. 13.
- VIII. Vier GRAFSTEDEN met groote blaauwe Steenen, mede op het Kerkhof aldaar, nevens de Huizinge van Geert Tjites, digt by de School.

Breder by Billetten omschreven. De Procureur Fiscaal H. BRINXMA J. Z., gedenkt publiek by Stryk en Verhooggeld te Verkopon:

- I. Eene zeer voortreffelyke Heeren HUIZINGE cum annexis, Meekma genaamd, voorzien van verscheidene, zo van behangene als betimmerde Kamers, een zeer gerieflyke Keuken, Regenwatersbakken en Pompen, en verdere Commoditeiten, als mede een groote Schuur daar aan annex, voorzien van een groote Stallinge voor Koeyers en Paarden; zynde deze Huizinge van vooren voorzien met een wel aangelegde Tuin en Plein, staande en gelegen zeer aangenaam aan de groote Rydweg, digt aan den Dorpe Ferwert, zeer gefchikt voor een Buitenverblyf, den 12 May 1803 vry te aanvaarden.
- II. Zeventien Pondematen LAND agter gemelde Huizinge gelegen, waarvan veertien Pondematen alleruitmuntende Greide is en drie Pondemat. kostelyk Bouwland, en zulks in Perchelen.
- III. Eene schone HUIZINGE en HIEMINGE, met een TUIN daaraan, staande en gelegen mede aldaar, by Dirk Tjeerds bewoond. Alles breder by geaffigeerde Billetten.

Wie hier aan gadinge maakt, come op Dingsdagen den 11 January 1803 by de eerste Zitting, ten huize van Hilbrand van der Ploeg in het Wapen van Parys te Erwert, en den 18de en 25ten dato by de provisioneele en finale Palmflag, ten huize van Anne Wierda, Castelein in de oude Herberg aldaar, telkens 's nademiddags om drie uur præcys, zynde de bewyzen van Eigendom ten Veilconditien te vermenen by gemelden Aciuanus te Hogebeintum.

De Notaris P. BOOTSMAN, op 's Heerenveen, zal op Saterdag den 15 January 1803 by de Befchryvinge, den 22 dito by de Vernoginge, en den 29 dito by den finalen Palmflag telkens 's nademiddags om 2 uur, ten huize van Grijtte Intes, Casteleinsche in 't Heeren Logement op 's Heerenveen, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopon: Een deftig welbezeld SCHUITESCHIP, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, cum omnibus annexis, lang over Steven 67 Voeten, wyd 14 1/2 en hol op zyn Wellings 4 1/2 Voeten, zodanig by Jan Haaytes is bevaren, en thans is liggende in de Nicuwe Vaart in Oudehaske. Breder by Billetten gepeenteerd.

De Notaris PIETER BOOTSMAN op 't Heerenveen, zal op Saterdag den 15 January 1803, by de Verkopinge, den 22 dito by de Vernoging, en den 29 dito by de finale Palmflag, telkens 's nademiddags om 2 uur, ten huize van Grijtte Intes, Casteleinsche in 't Heerenlogement op 't Heerenveen, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopon: Een wel bezeld SCHUIE-SCHIP, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, cum omnibus annexis, lang over Steven 68, wyd 14 1/2 en hol op zyn Wellings 4 1/2 Voeten, zodanig en in dier voegen, laat by Jan Jans Schipper, woonagte te Slooten is bevaren, en thans liggende voor de Huizinge van de Wed. Anus Bartels Lemstra, op de Heeren Wal by 't Heerenveen.

De Boekverkoper P. BRANSMA, in de Groote Hoogstraat te Leeuwarden, zal ten zynen Huize by Auctie verkopen, op Dingsdag den 11 January 1803, en volgende Dagen: Eene zeer fraaye Verzameling van wel geconditioneerde BOEKEN in alderhande Faculteiten; benevens een mengte RARITEITEN, breder in de Catalogus vermeld, waar onder een menigte uitmuntende Werken; waar van de Catalogus reeds uitgegeven worden by bovengem. Auctionaris en by de andere Boekverkopers in de Steden.